

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.03.2003
KOM(2003) 109 endelig

2003/0047 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 577/98 om gennemførelse af en stikprøveundersøgelse vedrørende arbejdsstyrken i Fællesskabet med henblik på tilpasning af listen over undersøgelseskaraktistika

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND

1. I 1998 blev der ved Rådets forordning (EF) nr. 577/98 igangsat en undersøgelse af arbejdsstyrken i EU, der leverer resultater på kvartalsbasis. For nylig blev det i forordning (EF) nr. 1991/2002 præciseret, at arbejdsstyrkeundersøgelsen skal være en kontinuerlig undersøgelse i alle medlemsstater fra og med 2003. I nærværende forslag til forordning tilpasses listen over undersøgelseskaraktistika.
2. Arbejdsstyrkeundersøgelsen har to mål:
 - at levere sammenlignelige statistikker over beskæftigelsens og arbejdsløshedens omfang og udvikling i EU's medlemsstater og regioner baseret på ILO-begreber
 - at beskrive enkeltpersoners og husstandes deltagelse i arbejdsmarkedet på grundlag af individuelle karakteristika (f.eks. køn, alder, uddannelsesniveau, stilling/fag, tidligere arbejdsmæssig erfaring), karakteristika vedrørende beskæftigelsen (f.eks. økonomisk aktivitet, arbejdstid, den lokale enheds størrelse) og karakteristika vedrørende husstanden (hustandens sammensætning og husstandsmedlemmernes deltagelse i arbejdsmarkedet).
3. Da arbejdsstyrkeundersøgelsen er en kilde til vigtige socioøkonomiske indikatorer og beskriver arbejdsstyrkens strukturelle karakteristika, skal den opfylde høje standarder for statistisk kvalitet. For at leve op til disse standarder - en høj svarprocent og en lav fejlprocent - skal interviewene være korte og spørgsmålene klare. Dette er særlig vigtigt, fordi der i arbejdsstyrkeundersøgelsen anvendes et roterende panel, hvor respondenter interviewes fire til otte på hinanden følgende kvartaler.

2. POLITISK KONTEKST

4. I de sidste fem år har arbejdsmarkedet ændret sig, og en lang række politikforanstaltninger er trådt i kraft som led i den koordinerede proces i forbindelse med den europæiske beskæftigelsesstrategi. Disse ændringer kan sammenfattes som øget beskæftigelse med stærkere vækst i kvinders beskæftigelse og fokus på bedre jobkvalitet og fleksibilitet på arbejdsmarkedet. Lissabon-strategien, hvis mål er langsigtet økonomisk vækst, fuld beskæftigelse, social samhørighed og bæredygtig udvikling i et videnskabeligt samfund, danner grundlaget for en sammenhængende økonomisk og beskæftigelsesmæssig politik. På makroøkonomisk plan anbefales det i de overordnede økonomiske retningslinjer at styrke arbejdsmarkedet. Den europæiske beskæftigelsesstrategi er den politik, der skal opfylde de beskæftigelsesmæssige mål fra Lissabon om øget arbejdsmarkedsdeltagelse og bedre jobkvalitet på et arbejdsmarked med plads til alle uden sociale eller regionale uligheder. Det er nødvendigt med bedre statistikker i forbindelse med arbejdsstyrkeundersøgelsen for at kunne overvåge disse aspekter af situationen på EU's arbejdsmarked mere effektivt.
5. I 2000 blev der kun foretaget mindre ændringer i den harmoniserede liste over variabler (f.eks. blev der ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1575/2000 tilføjet

yderligere svarkategorier under "årsag til, at den pågældende ikke har arbejdet" og "søgen efter beskæftigelse"), mens Kommissionens seneste forordning (EF) nr. 2104/2002 udelukkende vedrørte ændringer i variablene for teoretisk og praktisk uddannelse. Nærværende forslag om tilpasning af listerne over undersøgelseskaraktistika vedrører seks nye variabler ("den pågældende modtager fortsat løn", "ledelsesansvar", "den offentlige arbejdsformidlings medvirken ved søgen efter det nuværende arbejde", "antal overarbejdstimer i referenceugen", "kontrakt med et vikarbureau" og "manglende pasningsmuligheder som begrundelse for ikke-deltagelse i arbejdsmarkedet og deltidsarbejde"). Det er desuden en anledning til at medtage de fem variabler for atypisk arbejdstid som et formelt standardmodul i stedet for den nuværende gentlemanaftale (kolonne 204-208 i bilaget til Kommissionens forordning (EF) nr. 1575/2000).

6. De nye variabler dækker en række politikområder. Begrundelsen for at medtage disse variabler er følgende:

- *ledelsesansvar*: relevant for politikmålet om lige muligheder, definerer en socioøkonomisk stilling og måler karriereudvikling
- *den offentlige arbejdsformidlings medvirken ved søgen efter det nuværende arbejde*: relevant for politikmålet om styrkelse af arbejdsmarkedet; gør det muligt at vurdere arbejdsformidlingens reelle rolle, især i forhold til karakteristika vedrørende beskæftigelsen
- *kontrakt med et vikarbureau*: relevant for fleksibiliteten på arbejdsmarkedet; vikararbejde fylder stadig mere på arbejdsmarkedet; vikarbureauer udfører to roller, idet de gør det muligt at afhjælpe mangel på fastansat personale og hjælper arbejdsløse med at få adgang til arbejdsmarkedet eller veksle mellem erhvervsaktivitet og aktiviteter i forbindelse med familie og fritid
- *antal overarbejdstimer i referenceugen*: relevant for fleksibiliteten på arbejdsmarkedet set i forhold til den generelle nedgang i arbejdstiden og samtidig en vigtig del af det antal timer, hvori der faktisk blev arbejdet (allerede omfattet af arbejdsstyrkeundersøgelsen); overarbejde er arbejdsgiverens middel til på kort sigt at tilpasse arbejdsstyrken til produktions- eller servicebehov
- *manglende pasningsmuligheder som begrundelse for ikke-deltagelse i arbejdsmarkedet og deltidsarbejde*: relevant for politikmålet om lige muligheder; pasningsmuligheder gør det nemmere at forene arbejde og familieliv og øger dermed kvinders beskæftigelse
- *den pågældende modtager fortsat løn*: relevant for at kunne afgøre, hvorvidt et ansættelsesforhold fortsætter i tilfælde af længerevarende fravær fra arbejdet, og en væsentlig variabel, når det drejer sig om at gøre rede for beskæftigelsesfrekvensen.

3. FORMÅLET MED DENNE NYE FORORDNING

7. Dette forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 577/98:

- tilføjer seks nye variabler (jf. punkt 6) og
- gør det muligt at præcisere, hvilke strukturelle variabler der kun skal indsamles én gang om året med henblik på at beregne skønsmæssige årlige gennemsnit.

De strukturelle variabler vedrører fortrinsvis årsagerne til, at den pågældende har et særligt arbejde, eller belyser tidligere arbejdsmæssige erfaring. Det er tilstrækkeligt, at disse oplysninger foreligger på årsbasis, mens oplysninger til kortsigtede skøn skal foreligge på kvartalsbasis. Da de strukturelle variabler kun skal indsamles én gang om året, kan de begrænses til en delstikprøve (f.eks. første eller sidste runde) med samtlige årets 52 uger som referenceperiode, så man kan beregne et skøn over det reelle årlige gennemsnit. Delstikprøven kan endog begrænses til et kvartal, under forudsætning af at der ikke forekommer sæsonvariationer. Begrænses de strukturelle variabler til en delstikprøve, bliver der plads til de foreslåede seks nye variabler.

8. Denne balancegang mellem at indføre yderligere variabler med henblik på at forbedre kendskabet til arbejdsmarkedet og lette byrden for respondenterne er et væsentligt kendetegn ved forslaget. Det forener brugernes krav om bedre oplysninger med producenternes ønske om at tage behørigt hensyn til deres respondenter.
9. De nye variabler vil højst sandsynligt blive anvendt i arbejdsstyrkeundersøgelsen fra og med 2005. De nærmere bestemmelser om kodning og klassificering af disse kvartalsvise og årlige (strukturelle) variabler og den hyppighed, hvormed de skal undersøges, vil blive fastsat ved en kommissionsforordning i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 577/98.

4. FINANSIELLE VIRKNINGER

Dette forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning vil ikke få finansielle virkninger for Kommissionen.

5. NÆSTE SKRIDT

Forordningsforslaget vil blive forelagt Europa-Parlamentet og Rådet.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 577/98 om gennemførelse af en stikprøveundersøgelse vedrørende arbejdsstyrken i Fællesskabet med henblik på tilpasning af listen over undersøgelseskarakteristika

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 285,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den stikprøveundersøgelse vedrørende arbejdsstyrken, der skal gennemføres i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 577/98, skal behørigt afspejle den seneste udvikling på arbejdsmarkedet.
- (2) I henhold til den europæiske social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden, der blev vedtaget på Det Europæiske Råd i Nice i december 2000, Rådets afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik for 2002² og Rådets henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker³ skal arbejdet tilrettelægges på en måde, der imødekommer både virksomheders og enkeltpersoners behov.
- (3) De i forordning (EF) nr. 577/98 fastsatte undersøgelseskarakteristika blev udformet efter de daværende statistiske behov og situationen på arbejdsmarkedet på daværende tidspunkt.
- (4) Indsamlingen af oplysninger bør ikke pålægge respondenterne en byrde, der er ude af proportioner med de resultater, brugerne af undersøgelsen med rimelighed kan forvente.
- (5) Forordning (EF) nr. 577/98 bør derfor ændres.
- (6) Kommissionen har hørt Udvalget for det Statistiske Program, der er nedsat ved Rådets afgørelse 89/382/EØF, Euratom⁴ -

¹ EFT C [...] af [...], s. [...].

² EFT L 60 af 1.3.2002, s. 60.

³ EFT L 182 af 11.7.2002, s. 1.

⁴ EFT L 181 af 28.6.1989, s. 47.

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

I Rådets forordning (EF) nr. 577/98 foretages følgende ændringer:

- 1) Artikel 4, stk. 1, litra b), c), d) og g), affattes således:
 - "b) arbejdsmarkedsstatus:
 - arbejdsmarkedsstatus i referenceugen
 - den pågældende modtager fortsat løn
 - årsag til, at den pågældende ikke har arbejdet, selv om han/hun har et arbejde
 - søgen efter beskæftigelse for personer uden beskæftigelse
 - den søgte beskæftigelses art (som selvstændig eller lønmodtager)
 - anvendte metoder for at finde et job
 - mulighed for at påbegynde et arbejde
 - c) karakteristika vedrørende hovedbeskæftigelse:
 - arbejdsmæssig status
 - økonomisk aktivitet i den lokale enhed
 - stilling/fag
 - ledelsesansvar
 - antal personer, der arbejder i den lokale enhed
 - land, hvor arbejdspladsen er placeret
 - region, hvor arbejdspladsen er placeret
 - det år og den måned, hvori den pågældende begyndte at arbejde i den nuværende beskæftigelse
 - den offentlige arbejdsformidlings medvirken ved søgen efter det nuværende arbejde
 - fast arbejde (og årsager)
 - varighed af midlertidigt arbejde eller arbejdskontrakt af bestemt varighed
 - sondring mellem fuldtid og deltid (og årsager)
 - kontrakt med et vikarbureau
 - arbejde i hjemmet
 - d) arbejdstid:
 - antal timer om ugen, hvori der sædvanligvis arbejdes
 - antal timer, hvori der faktisk arbejdes
 - antal overarbejdstimer i referenceugen
 - hovedårsag til, at det faktiske antal arbejdstimer er forskelligt fra det sædvanlige antal arbejdstimer
 - g) søgen efter beskæftigelse:
 - den søgte beskæftigelses art (fuldtid eller deltid)
 - længden af den periode, hvori den pågældende har søgt beskæftigelse
 - situation før den pågældende begyndte at søge beskæftigelse
 - tilmelding på offentlig arbejdsformidling og modtagelse af understøttelse
 - interesse for at arbejde hos den person, som ikke søger beskæftigelse
 - årsager til, at den pågældende ikke har søgt beskæftigelse
 - manglende pasningsmuligheder som begrundelse for ikke-deltagelse i arbejdsmarkedet og deltidsarbejde"
- 2) I artikel 4, stk. 1, tilføjes følgende litra:

- "n) atypisk arbejdstid:
- skifteholdsarbejde
- aftenarbejde
- natarbejde
- lørdagsarbejde
- søndagsarbejde."

3) I artikel 4 tilføjes følgende stykke:

"4. På forslag af Kommissionen kan der blandt de i stk. 1 anførte undersøgelseskaraktistika udvælges en række variabler, herefter benævnt "strukturelle variabler", som kun skal indsamles én gang om året med henblik på beregning af årlige - i stedet for kvartalsvise - gennemsnit baseret på en referenceperiode på 52 uger. Listen over disse strukturelle variabler, stikprøvens minimumsstørrelse og undersøgelsens hyppighed fastlægges efter proceduren i artikel 8."

(4) Artikel 4, stk. 2, tredje led, affattes således:

"- størrelsen af et ad hoc-modul begrænses til elleve variabler."

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand